

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ต่อร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคุณสมบัติของวัตถุอันตราย ตามบัญชี ๕.๖ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ พ.ศ.

หลักการและเหตุผล

ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ ซึ่งควบคุมกลุ่มสารตามคุณสมบัติ จำนวน ๑๐ รายการ ประกอบด้วย สารที่สามารถระเหยได้ สารไวไฟ สารออกซิไดซ์ สารมีพิษ สารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม สารกัดกร่อน สารที่ทำให้เกิดการระคายเคือง สารก่อมะเร็ง สารที่เป็นพิษต่อระบบสืบพันธุ์ สารที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเงื่อนไขในการควบคุม ดังนี้ “เฉพาะที่เป็นสารเดี่ยวหรือสารผสมที่ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบในการควบคุมกำกับดูแลการผลิตหรือการนำเข้า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด” ซึ่งผู้ประกอบการที่ผลิตหรือนำเข้าวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ เกินกว่า ๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี มีหน้าที่ต้องจัดแจ้งข้อเท็จจริงในการผลิตหรือนำเข้าผ่านระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ดำเนินการจัดทำทำเนียบสารเคมีที่มีอยู่แล้วของประเทศไทย โดยการรวบรวมข้อมูลการจัดแจ้งข้อเท็จจริงของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ และข้อมูลการดำเนินการตามกฎหมายของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๑ บัญชี ๕.๔ และบัญชี ๕.๕ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการสารเคมีและวัตถุอันตรายตามหลักการจัดการความเสี่ยง (Risk based Management) ซึ่งมีการนำข้อมูลการจำแนกความเป็นอันตรายของสารแต่ละรายการ มาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของสาร เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมให้เหมาะสมต่อไป ประกอบกับได้มีการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งอ้างอิงจากระบบสากล หรือที่เรียกว่า ระบบ GHS (United Nation Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (UN GHS)) รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้หลักการนี้ในการจำแนกและติดฉลากสารเคมี ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณาวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ และมีความสอดคล้องตามหลักสากล กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้ยกร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคุณสมบัติของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ พ.ศ.

สาระสำคัญในร่างประกาศฯ

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ โดยให้ทำการจำแนกความเป็นอันตรายของสารเดี่ยวหรือสารผสม โดยอ้างอิงตามระบบ GHS และอย่างน้อยระบบ GHS ที่ใช้อ้างอิงต้องเป็นฉบับปรับปรุงที่ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตราย ตามแนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยเรื่องระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย ซึ่งปัจจุบันอ้างอิงจากเอกสารของ United Nation ฉบับปรับปรุงปี ค.ศ. ๒๐๐๙

๒. สำหรับวิธีการพิจารณาว่า สารเดี่ยวหรือสารผสมดังกล่าวเข้าข่ายเป็นวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ หรือไม่ให้นำผลการจำแนกความเป็นอันตรายของสารตามระบบ GHS ไปพิจารณาตามตารางแนบท้ายประกาศ

-ร่าง-

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคุณสมบัติของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖
ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคุณสมบัติของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ อาศัยอำนาจตามเงื่อนไขวัตถุอันตรายบัญชี ๕.๖ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ กระทรวงอุตสาหกรรมจึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์ในการจำแนกความเป็นอันตรายของสารเดี่ยว (substance) หรือสารผสม (mixture) ให้อ้างอิงตามระบบการจำแนกความเป็นอันตรายและการติดฉลากสารเคมีที่เป็นระบบเดียวกันทั่วโลก (Globally Harmonized System for Classification and Labelling of Chemicals) โดยอย่างน้อยต้องเป็นฉบับเทียบเท่าเกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายแนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยเรื่องระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย

ข้อ ๒ นำผลการจำแนกความเป็นอันตรายของสารเดี่ยว (substance) หรือสารผสม (mixture) ตามข้อ ๑ มาพิจารณาตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

การพิจารณาคุณสมบัติของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖

แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคุณสมบัติของวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ พ.ศ.

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖	เกณฑ์การพิจารณา
๑	สารที่สามารถระเบิดได้ (Explosive)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติสามารถระเบิดได้ หรืออาจระเบิดได้ ทั้งในสภาพปกติ เมื่อเกิดไฟไหม้ หรือเมื่อได้รับความร้อน โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- วัตถุระเบิด (Explosives) ทุกประเภทย่อย- ก๊าซภายใต้ความดัน (Gases under pressure) ประเภทย่อย ก๊าซอัด (Compressed gas) ก๊าซเหลว (Liquefied gas) ก๊าซในสารละลาย (Dissolved gas)- สารเดี่ยวและสารผสมที่ทำปฏิกิริยาได้เอง (Self-reactive substances and mixtures) ประเภทย่อย A และ B- สารเปอร์ออกไซด์อินทรีย์ (Organic Peroxides) ประเภทย่อย A และ B- ละอองลอยไม่ไวไฟ* (non-flammable aerosols)- สารเคมีภายใต้ความดัน* (Chemicals under pressure) ทุกประเภทย่อย
๒	สารไวไฟ (Flammable substance)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติไวไฟ อาจลุกไหม้ได้เองเมื่อสัมผัสอากาศ เกิดการสะสมความร้อนได้เองจนเกิดไฟไหม้ หรือก่อให้เกิดก๊าซไวไฟเมื่อสัมผัสกับน้ำ ทั้งนี้ รวมถึงสารที่มีสมบัติระเบิดได้แต่ถูกทำให้เฉื่อยเพื่อข่มคุณสมบัติการระเบิด โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- ก๊าซไวไฟ (Flammable gases) ทุกประเภทย่อย- ละอองลอยไวไฟ (Flammable aerosols) ทุกประเภทย่อย- ของเหลวไวไฟ (Flammable liquids) ทุกประเภทย่อย- ของแข็งไวไฟ (Flammable solids) ทุกประเภทย่อย- สารเดี่ยวและสารผสมที่ทำปฏิกิริยาได้เอง (Self-reactive substances and mixtures) ประเภทย่อย C D E F และ G- ของเหลวที่ลุกติดไฟได้เองในอากาศ (Pyrophoric liquids) ทุกประเภทย่อย- ของแข็งที่ลุกติดไฟได้เองในอากาศ (Pyrophoric solids) ทุกประเภทย่อย- สารเดี่ยวและสารผสมที่เกิดความร้อนได้เอง (Self-heating substances and mixtures) ทุกประเภทย่อย- สารเดี่ยวและสารผสมที่สัมผัสน้ำแล้วให้ก๊าซไวไฟ (substances and mixtures, with is contact with water, emit flammable gases) ทุกประเภทย่อย- สารที่มีความหน่วงในการระเบิด* (Desensitized explosives) ทุกประเภทย่อย

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖	เกณฑ์การพิจารณา
๓	สารออกซิไดซ์ (Oxidizing agent) หรือสารเปอร์ออกไซด์ (Peroxide)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่สามารถปล่อยก๊าซออกซิเจนออกมา อาจทำให้เกิดไฟไหม้หรือระเบิด หรือเร่งให้การลุกไหม้รุนแรงขึ้น หรือสารที่มีออกซิเจนสองอะตอมเกาะกัน มีคุณสมบัติไม่เสถียรทางความร้อน สลายตัวแบบเร่งปฏิกิริยาได้เองโดยคายความร้อนออกมา โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- ก๊าซออกซิไดซ์ (Oxidizing gases) ทุกประเภทย่อย- ของเหลวออกซิไดซ์ (Oxidizing liquids) ทุกประเภทย่อย- ของแข็งออกซิไดซ์ (Oxidizing solids) ทุกประเภทย่อย- สารเปอร์ออกไซด์อินทรีย์ (Organic Peroxides) ประเภทย่อย C D E F และ G
๔	สารมีพิษ (Toxic substance)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติเป็นพิษ เป็นอันตราย ทำให้เกิดการแพ้ ทำอันตรายต่ออวัยวะ หรือก่อให้เกิดผลไม่พึงประสงค์ต่ออวัยวะหรือระบบของร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- ความเป็นพิษเฉียบพลัน (Acute toxicity) ทุกประเภทย่อย- การทำให้ไวต่อการกระตุ้นอาการแพ้ต่อระบบทางเดินหายใจ (Respiratory sensitizer) ทุกประเภทย่อย- การทำให้ไวต่อการกระตุ้นอาการแพ้ต่อผิวหนัง (Skin sensitizer) ทุกประเภทย่อย- ความเป็นพิษต่ออวัยวะเป้าหมายอย่างเฉพาะเจาะจงจากการรับสัมผัสครั้งเดียว (Specific target organ toxicity following single exposure) ทุกประเภทย่อย- ความเป็นพิษต่ออวัยวะเป้าหมายอย่างเฉพาะเจาะจงจากการรับสัมผัสซ้ำ (Specific target organ toxicity following repeated exposure) ทุกประเภทย่อย- ความเป็นอันตรายจากการสำลัก (Aspiration hazard) ทุกประเภทย่อย
๕	สารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม (Mutagen)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม หรือก่อให้เกิดการกลายพันธุ์ของเซลล์สืบพันธุ์ที่สามารถถ่ายทอดผ่านทางพันธุกรรม โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- การก่อให้เกิดการกลายพันธุ์ของเซลล์สืบพันธุ์ (Germ cell mutagenicity) ทุกประเภทย่อย

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตรายตามบัญชี ๕.๖	เกณฑ์การพิจารณา
๖	สารกัดกร่อน (Corrosive)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติกัดกร่อน โดยสามารถกัดกร่อนโลหะ หรือทำให้ผิวหนังไหม้อย่างรุนแรงและทำลายดวงตา โดยไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม หรืออาจทำให้เกิดแผลไหม้หรือบาดเจ็บจากความเย็นจัดเมื่อสัมผัส โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สารกัดกร่อนโลหะ (Corrosive to metals) ทุกประเภทย่อย - การกัดกร่อนและการระคายเคืองต่อผิวหนัง (Skin corrosion/irritation) ประเภทย่อย ๑ - การทำลายดวงตาอย่างรุนแรงและการระคายเคืองต่อดวงตา (Serious eye damage/eye irritation) ประเภทย่อย ๑ - ก๊าซเหลวเย็นจัด (Refrigerated liquefied gas)
๗	สารที่ทำให้เกิดการระคายเคือง (Irritant)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติระคายเคืองต่อผิวหนัง ดวงตา หรือทางเดินหายใจ โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกัดกร่อนและการระคายเคืองต่อผิวหนัง (Skin corrosion/irritation) ประเภทย่อย ๒ และ ๓ - การทำลายดวงตาอย่างรุนแรงและการระคายเคืองต่อดวงตา (Serious eye damage/eye irritation) ประเภทย่อย ๒A และ ๒B
๘	สารก่อมะเร็ง (Carcinogen)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติก่อมะเร็ง โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การก่อมะเร็ง (Carcinogenicity) ทุกประเภทย่อย
๙	สารที่เป็นพิษต่อระบบสืบพันธุ์ (Toxic to reproductive organ)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติเป็นพิษต่อระบบสืบพันธุ์ รวมถึงมีผลต่อการหลั่งน้ำนมของมารดาหรือต่อเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยน้ำนมมารดา โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพิษต่อระบบสืบพันธุ์ (Toxic to reproduction) ทุกประเภทย่อย - ผลต่อการหลั่งน้ำนมของมารดาหรือต่อเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยน้ำนมมารดา (Effects on or via lactation) ทุกประเภทย่อย
๑๐	สารที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม (Environmentally hazardous substance)	<p>สารเดี่ยวหรือสารผสมที่มีคุณสมบัติเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการจำแนกความเป็นอันตรายตามประเภทหรือประเภทย่อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นอันตรายเฉียบพลันต่อสิ่งแวดล้อมในน้ำ (Acute hazards to the aquatic environment) ทุกประเภทย่อย - ความเป็นอันตรายระยะยาวต่อสิ่งแวดล้อมในน้ำ (Long-term hazards to the aquatic environment) ทุกประเภทย่อย - ความเป็นอันตรายต่อโอโซนในชั้นบรรยากาศ (Hazard to Ozone Layer) ทุกประเภทย่อย

หมายเหตุ * เป็นกลุ่มที่มีการจำแนกความเป็นอันตรายตามเอกสาร Globally Harmonized System for Classification and Labelling of Chemicals (GHS), UNITED NATIONS ฉบับปรับปรุงภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๐๙